

# Madocssai Hírmondó

A Madocssai Önkormányzat lapja

XV. évfolyam 3. szám 2020. augusztus

## TARTALOMBÓL:

Önkormányzati hírek - Köszöntő	2.-3. oldal
- 2020. évi ebösszeírás	4. oldal
- Tákékoztatás lomtalanításról	5. oldal
- Audiológiai szűrés	6. oldal
Újraindul a bányá ügy	7. oldal
Helytörténeti kutatás I.rész	8. oldal
Iskolai hírek	9. oldal
Nyugdíjas klub hírek	10. oldal
Sport hírek	11. oldal
Nemzetközi Fúvós Napok Fesztivál	11. oldal
I. Földesi János Népzenei Tábor	12. oldal
A vasvargyú visszatért	13. oldal

## Augusztus 20.

Isten áldása szálljon minden emberre  
béke költözzön a magyar szívekbe  
az élet nehézségei között  
keressünk és találjunk örömet.  
A Béke angyala házunkra szálljon,  
ott menedéket otthont találjon.  
Nemzeti ünnepünk legyen békés  
ne honoljon lelkünkben nyugtalan  
érzés.

Éljen a reménység lángja lelkünkben,  
gondatlanság szélvihara fújjon éle-  
tünkben.

Otthonunkban legyen friss kenyér,  
bor jó féle.

Igyunk az országunk, önmagunk,  
családunk egészségére.

Hovatartozástól függetlenül  
békében, szeretetben ünnepeljünk.

Kálmán Ilona



## Tisztelt Madocsaiaiak!

Ezúton szeretnék beszámolni az aktuális, falunkat érintő ügyekről. Sajnálatos módon egyesek nem tartják be a szavukat, így a BET-BAU Kft. vezetése sem, hiszen köztudott, hogy más cégnévvel ismét próbálkoznak a bányanyitással Madocsa közigazgatási területén. A Baranya Megyei Kormányhivatal Bányafelügyeletétől kapott hirdetemény szerint a Madocsa település külterületén fekvő területre vonatkozó ásványi nyersanyag-kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyása okán 2020. július 23-án a tárgyi ügyben a Bányafelügyelet eljárást indított.

2020.08.03-án a képviselő-testület soron kívüli megbeszélést tartott e témában Tóth Rózsa aljegyző jelenlétében. A testülettel remélhetőleg átbeszélünk minden eshetőséget, hogy annak a valószínűségét csökkentjük, miszerint egy fontos mozzanat fölött elsiklunk, így gyakrabban fog a testület megbeszélés szintjén összeülni. Még mindig csak együtt fogjuk tudni megoldani ezt az problémát mert egységben az erő.

A Magyar Falu Program keretében még az előző testület által benyújtott és elnyert pályázati pénzből közterület karbantartására alkalmas gépeket szereztünk be (13.9 M Ft), melyeket az önkormányzati dolgozók munkáját könnyítve fel tudunk használni. E csomagban a következő gépek kerültek beszerzése:

- Goldoni Ronin 50-es típusú 4x4 meghajtású traktor (klímás fülkével rendelkezik)
- Bagodi BP 1400 típusú pótkocsi (hidraulikus billentésű)
- Goldoni Ronin 50-es típusú 4x4 meghajtású traktor (klímás fülkével rendelkezik)

- Bagodi BP 1400 típusú pótkocsi (hidraulikus billentésű)
- Bagodi BTL 165-ös tololap (gumiéllal)
- Orsi River Compact 355-ös hidraulikus rézsúkasza. Amint azt a lakosok is tapasztalhatták, a gépek folyamatos használatban vannak és a köz érdekét szolgálják.

Ezeket a gépeket 2020.05.13-án vettük át a Tomolik-Euro Trans Kft. telephelyén, mivel a szállító kamionról biztonságosan csak olyan rámpán keresztül lehetett levenni, amivel a környékben csak ők rendelkeznek. Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani nekik, hogy térítésmentesen igénybe vehettük. Valamint még külön köszönet jár Csekő Árpádnak is, hogy segített saját traktorjával a pótkocsi hazavontatásában.

A gödrökben felhalmozott földet a Madagro Kft. jóvoltából sikerült elszállítani és a tereprendezést végrehajtani. Az innen származó földből mind a Kender utca végi, mind a Tavasz utca végi mezőgazdasági utakat sikerült rendbe tenni, szintén a Madagro Kft. közreműködésével. Köszönjük a cégvezetésnek és dolgozóinak az önzetlen segítségét.

2020.06.04-én Madocsán is megrendezésre került a Trianon megemlékezés, a trianoni békediktátum aláírásának 100. évfordulójának alkalmából. 16:30-kor falunkban is megszólaltak a harangok. A megemlékezésen felavatásra került egy felajánlásból létrejött emlékmű, mely méltó emléket állít, ennek az egész magyarságot érintő tragikus eseménynek. A rendezvényen Horváth Béla történész, Nagy János lelkész mondtak beszédet a polgármesteri nyitóbeszédet követően, tárogatón játszott Széles László

dunaföldvári zenész és a Madocsa Református Általános Iskola diákjai verseket szavaltak.

A COVID-19 megelőzése érdekében az önkormányzatnak sikerült minden háztartáshoz 1 liter kézfertőtlenítőt kijuttatni, a Pannonia Bio Zrt. jóvoltából. Köszönet a cégvezetésnek és a közreműködőknek egyaránt. Kérjük, hogy aki nem kapott, az jelentkezzen és aláírás fejében átveheti az önkormányzatnál. Remélhetőleg a lakosság hasznosan tudja majd felhasználni.

A vírus elleni védekezés nemvárt költségeket eredményezett, amit a fertőtlenítő szerek és az ételkihordó dobozok jelentettek nagy részben, továbbá kiemelt kiesést jelent az önkormányzat számára a gépjárműadó átcsoportosítása, melyet a Kormány döntése értelmében a központi költségvetésbe kell, hogy kerüljön. Sajnos ezzel a kieséssel a testület sem számolt az éves költségvetésében, melynek összege 5 millió Ft. Tudjuk, hogy ez az ismeretlen helyzet mindenkitől megszorításokat követel. A testületnek javasolva, egyetértésben azt a döntést kellett meghoznunk, hogy a civil szervezeteknek idei évre szánt támogatását a felére csökkentjük. Ezen intézkedésből kivételt jelentett a helyi Polgárőr Egyesület, mivel az ő munkájuk most a kialakult helyzetben nélkülözhetetlen. A szokásos Falunapi rendezvényt sem tudjuk megtartani, mivel az 500 fő feletti rendezvénynek minősül és azt a Kormány jelen álláspont szerint nem engedélyezi. A falu lakosságának egészségi állapotát és biztonságát mindenkor szemelőt tartva, a testülettel egyhangú és felelőségteljes döntése szerint sajnos nem kerül megrendezésre az idei évben. A bevételkiesést kompenzálva a kiadási oldalon is csökkentenünk kellett.

Vigyázzunk egymásra!

Testületi döntés alapján Madocsa Község Önkormányzata egy 32 millió Ft összköltségű pályázatot nyújtott be az Ady Endre utca útburkolatának felújítására, a Magyar Falu Program keretein belül. Egyelőre keretösszeghiány miatt tartaléklisztára kerültünk, ami nem jelent elutasítást, hiszen keretösszeg-felszabadulás esetén még rá esélyünk, hogy elnyerjük a kívánt pályázati összeget.

Szintén a Magyar Falu Programon belül sikerrel pályáztunk a „Közösségi tér ki-/átalakítás és foglalkoztatás” című pályázaton a Művelődési Ház fűtési modernizációjára, ami még az idei évben kivitelezésre kerül, a beruházás értéke: 32 millió Ft.

A minibölcsőde kialakítására kiírt közbeszerzési eljárás lezárult, a kivitelező cég kiválasztásra került és a munkálatok is megkezdődtek.

Ezt a projektet szintén az előző testület nyerte meg, amit nekünk kötelességünk tisztelességgel lebonyolítanunk, ezen pályázat összértéke: 102 millió Ft. Eközben az előző vezetés által a Jövők Energiája Térsejlesztési Alapítványhoz benyújtott és elnyert óvodai fűtésmodernizáció és homlokzatszigetelési projekt lezárult, a munkát sikeresen befejezték és a műszaki átadás is megtörtént.

Az Első utca útburkolati felújítási munkáit a héten elkezdte a Soltút Kft, melynek bekerülési összege: 15,8 millió Ft, melynek 85%-át pályázaton nyerte el, szintén az előző testület.

A Wifi4EU pályázatot már az új testület nyújthatta be, melynek keretein belül 15.000 Euro (5 millió Ft) összegig, ingyenes Wifi-pontok kerülhetnek kialakításra

a falu frekvenciált helyein, azonban ez a pályázatunk is tartaléklisztára került.

Szintén a Magyar Falu Program keretein belül a „Közterület karbantartást szolgáló eszközbeszerzés” című pályázatra is benyújtottuk igényünket, egyelőre várjuk az hivatalos értesítést.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket és kérem mindenkitől, hogy fokozottan figyeljünk egymásra és szeretteinkre e nehéz időkben, ne felejtünk el emberek maradni. *„Mert légy szilárd s a jóra áldozd mindened, mert semmi földi kincs nem kárpótol tégedet, ha elmulasztod megtenni kötelességedet.”*

A Faluval a Faluért.

Tisztelettel:

Baksa Ferenc  
polgármester



## Tisztelt eb tartó lakosok!

Tájékoztatom, hogy az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 42/B. § (1) bekezdés alapján a tartás helye szerint illetékes önkormányzat ebrendészeti feladatainak elvégzése érdekében, illetve a veszettség elleni oltás járványvédelmi vonatkozásaira való tekintettel három évente legalább egy alkalommal ebösszeírást végez.

A települési önkormányzat az ebösszeírás alapján az eb tartók által szolgáltatott adatokról helyi elektronikus nyilvántartást köteles vezetni, az állat tulajdonosa, tartója és más személyek jogainak, személyes biztonságának és tulajdonának védelme, valamint ebrendészeti és állatvédelmi feladatainak hatékony ellátása céljából.

### **Az eb tulajdonosa, vagy az eb tartója az ebösszeíráskor köteles az adatlapon feltüntetett adatokat a települési önkormányzat rendelkezésére bocsátani.**

Az ebösszeíró adatlapot **ebenként kell** kitölteni és eljuttatni a Hivatal részére az alábbi módokon:

- levélben postai úton: Bölcseki Közös Önkormányzati Hivatal Madocsai Kirendeltsége  
7026 Madocsa, Fő utca 24., vagy
- a Hivatalban elhelyezett gyűjtőlábadában ügyfélfogadási időben.

Az ebösszeíró adatlap beszerezhető a Hivatalban, illetve letölthető a [www.madocsa.hu](http://www.madocsa.hu) honlapról:  
<http://www.madocsa.hu/documents/2020-eb-osszeiro-adatlap/>

### **Az ebösszeíró adatlapok leadási határideje: 2020. augusztus 31.**

Felhívom a figyelmét, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II.26.) Kormányrendelet 17/B. § (10) bekezdése szerint négy hónaposnál idősebb eb csak transzponderrel (mikrochip) megjelölve tartható.

Tájékoztatom, hogy a veszettség elleni védekezés részletes szabályairól szóló 164/2008. (XII.20.) FVM rendelet 4. § (1) bekezdés alapján az állattartó köteles minden három hónaposnál idősebb ebet – a tudományos-kutatási és laboratóriumi vizsgálati célból zártan tartott állatok kivételével – veszettség ellen saját költségén az állat állat-egészségügyi felügyeletét ellátó szolgáltató állatorvossal beoltatni az alábbiak szerint:

- aa) a három hónapos kort elérteket 30 napon belül,
- ab) az első oltást követően 6 hónapon belül,
- ac) ezt követően évenként;
- b) az oltási könyvet megőrizni, azt az immunizálás megtörténtét ellenőrző állat-egészségügyi hatóság felszólítására bemutatni, illetve tulajdonát ruházás esetén az új tulajnosnak átadni, továbbá biztosítani, hogy az oltási könyvet a közterületen az ebre felügyelő személy magánál tartsa az oltás érvényességének bizonyítása céljából;
- c) az oltási könyv megrongálódása, elvesztése esetén az oltást végző állatorvostól nyolc napon belül az oltási könyv pótlását kérni;
- d) az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 18. § (1) bekezdés g) pontjában leírtak szerint az oltás során közreműködni.

Madocsa, 2020. július 7.

Dr. Orbán Zsuzsanna jegyző nevében és megbízásából:

Tisztelettel:

Tóth Rózsa  
aljegyző

# Tájékoztató



A Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft (7030 Paks, Dózsa György út 55-61.) ezúton tájékoztatja a lakosságot, hogy 2020. április 01-től a Vertikál Nonprofit Zrt. 100%-os tulajdonában lévő közszolgáltató lett. A tulajdonosváltás követően az eddigi Kaposvári központú közszolgáltató ismét Paksi központú lett. A lakosság igényeihez igazodva a következő tájékoztatást szeretnénk tenni a lakosság felé:

1. Ügyfélszolgálati irodát nyitottunk a Paksi Polgármesteri Hivatalban, annak érdekében, hogy Tisztelt Lakosság az összes elintézendő dolgot egy helyen tudja intézni.

## Irodánk elérhetőségei:

**telefonszám: 0630/737-4790**

**e-mail: [ugyfelszolgalat@phgkft.hu](mailto:ugyfelszolgalat@phgkft.hu)**

**cím: 7030 Paks, Dózsa György út 55-61.**

2. 2020. június 01-től bevezetjük a házhoz menő lomtalanítást, ezzel párhuzamosan megszüntetjük az eddigi gyakorlatot az alábbiak szerint:

## Házhoz menő lomtalanítás

Társaságunk 2020. július 01-től bevezette az évente egy alkalommal (alkalmanként 3m<sup>3</sup> mennyiségben), az ingatlan tulajdonossal előre egyeztetett időpontban a háztartásban keletkezett a lom háztól történő elszállítását, úgy, mint feleslegessé vált használati tárgyakat, eszközöket, bútorokat. A nagydarabos lom (pl. bútor) kivételével a kisebb méretű anyagok a hatékonyabb elszállítás és szétszóródás megakadályozása érdekében kizárólag bezsákolva, kötegelve kerülnek elszállításra.

Nem tartoznak a lomtalanítás körébe, így nem kerülnek elszállításra:

- gally, salak, trágya, szalma, egyéb növényi és állati hulladék, építési, bontási hulladék, egyéb mezőgazdasági, ipari hulladék;
- elektromos, elektronikai készülékek (pl. TV-készülék, hűtőgép...);
- veszélyes hulladékok, gumiabroncs;
- heti hulladékszállítás körébe tartozó háztartási, valamint gazdálkodói-vállalkozói tevékenységekből származó hulladék.

Az elszállítás feltétele, hogy a közszolgáltatásban bekapcsolt ingatlanhasználónak NE legyen díjhátraléka.

Kérjük, hogy a lomtalanítási igényét az alábbi elérhetőségek egyikén jelezze:

**Telefonon: 0630/737-4790**

**E-mail: [ugyfelszolgalat@phgkft.hu](mailto:ugyfelszolgalat@phgkft.hu)**

Fontos: a lomtalanítás körébe tartozó hulladékokat készítse ki az ingatlan elé az előre egyeztetett időpontban.

3. Az elmúlt időszakban rendkívül sok megkeresést kaptunk a lakosságnál kihelyezésre került szelektív hulladékgyűjtő edények meghibásodásának kapcsán.

Ezen szelektív hulladékgyűjtő edények a Paks és Környéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tulajdonában vannak; az edények javításról, cseréjéről, pótlásról az ingatlan tulajdonosoknak saját maguknak kell gondoskodniuk.

A Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. csak és kizárólag azokat az edényeket cseréli ki, amelyek bizonyítottan az ürítés következtében sérültek. Ezen sérülések közé nem tartozik bele a szelektív hulladékgyűjtő edények fedelének pótlása, csak és kizárólag az ürítő szerkezet hibája miatt keletkezett gyűjtő edények hosszanti repedése.

A fentiek következtében a Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. nem cseréli ki a nem a tevékenységének végzése során megsérült szelektív hulladékgyűjtők fedelét.

Üdvözlettel,

**A Paksi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. Vezetősége**



# INGYENES AUDIOLÓGIAI SZŰRŐVIZSGÁLAT

**2020. SZEPTEMBER 8. (KEDD) 9 órától**

Helyszín: **Idősek Klubja (Madocsa, Fő u. 22.)**

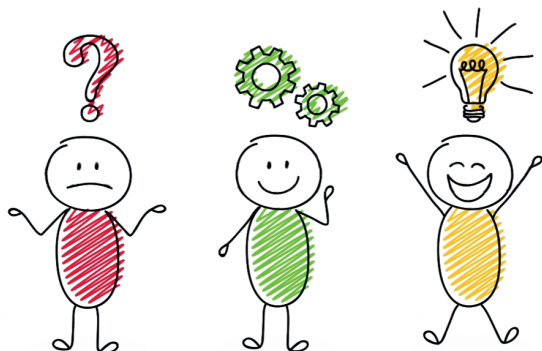
## KÉPVISELŐI FOGADÓÓRA

**minden hónap második keddjén 16:00 órától 17:00 óráig a könyvtár mellett a Házasságkötő teremben.**

Mindenkit szeretettel vár a képviselő-testület, akinek kérdése, ötlete van a falu ügyeivel kapcsolatban.

Ha úgy tetszik, nevezhetjük ezt egy mini közmeghallgatásnak is! :)

Szívesen válaszolunk az önkormányzat munkáját érintő kérdésekre, beszélgetünk terveinkről, a problémákról és azok lehetséges megoldásairól! A falu fejlődéséhez minden konstruktív ötletre és gondolatra szükség van!



Kép: iStock.com/Karolina Madej

Készítette: Tőjék Gábor - képviselő

## 2020.06.04-én véradás volt a Faluházban.

Mindenkinek köszönjük a részvételt, a segítségnyújtást.

20 sikeres véradás történt, ami kiemelkedően magas volt az eddigiekhez képest.

Aki vért ad, életet ad!



**Eladó használt, selejtezett könyvek**

**50 ft-os db áron a könyvtárban.**



## Július 1-én újra nyitott az Idősek napközis otthona.

Az idősek már nagyon várták, hogy újra találkozhassanak, a dolgozók ezzel a felirattal köszöntötték őket.



## ITT A MÁSODIK FELVONÁS - ÚJRAINDEL A BÁNYA ÜGY

**Mindenkiben élénken él még a Madocsára tervezett kavicsbánya ügye. Az elsőfokú környezetvédelmi engedélyt fellebbezésünk nyomán elbukta a vállalkozó, azonban nem nyugodhattunk sokáig, itt a második roham.**

Ki ne emlékezne a 2018. június 10-én megtartott elsöprő erejű népszavazásra, amely során a lakosság háromnegyedének részvételével 98%-os arányban leszavaztuk a bányanyitási terveket.

... és ki ne emlékezne arra, hogy az ezt megelőző közmeghallgatáson Vass Péter, a BET-BAU Kft ügyvezetője azt mondta, szó szerint idézem: „Amennyiben a népszavazás úgy dönt a faluban, hogy nem szeretnék, akkor a BET-BAU Kft. vissza fog lépni.”

A bányavállalkozó ezen szavait vastaps követte. Azonban – ahogy azt előre sejtettük – tettek sajnos már nem. A népszavazás ellenére az engedélyeztetési folyamat haladt tovább, amelynek eredménye az lett, hogy a több mint 100 oldalnyi észrevétel és az egyöntetű tiltakozás ellenére az elsőfokú környezetvédelmi hatóság megadta a környezetvédelmi engedélyt. Ez ellen mi, több magánszeméllyel és a bölcskei, valamint a madocsaí önkormányzattal egyetemben fellebbeztünk.

Fellebbezésünk sikeres volt, idén márciusban megkaptuk a végzést, amely szerint a másodfokú környezetvédelmi hatóság megsemmisítette az elsőfokú engedélyt. A döntést a vállalkozó nem támadta meg bíróságon, a fellebbezésünk elérte célját.

Sajnos örömünk nem sokáig tarthatott. 2020. július 30-án megjelent egy hirdetés a Baranya Megyei Kormányhivatal oldalán, miszerint Madocsa közigazgatási területén a BET-KAVICS Kft. ásványi



1. kép: Még mindig nem! (fotó: Szili László)

nyersanyag-kutatást tervez gyakorlatilag a korábbival azonos területen. Mindezek fényében talán túlzás lenne azt állítani, hogy a bányavállalkozó visszalépett. A BET-BAU helyett most a BET-KAVICS akar bányát nyitni. Pikáns részlet, hogy az új cég egyetlen tagja a korábbi cég, a BET-BAU Kft.

Az új céget már januárban megalapították. Kissé olyan, mint ha ők már jóval korábban megérették volna, hogy mi lesz a fellebbezésünk eredménye és készültek a második futamra. Ha így van, akkor bizony fel kell kötni a gatyát, mert akkor mást is tudhatnak már, amit mi nem.

Nem számítunk könnyű mecsre most sem. Az időközben kissé megváltozott jogszabályi környezet ellenére civilként barátainkkal és képviselőtársainkkal önkormányzati szinten is minden lehetséges, törvényes eszközt be fogunk vetni, hogy elejét vegyük a bányanyitásnak. A fejleményekről igyekszünk mihamarabb beszámolni. Kérünk minden falubelit, hogy segítsék munkánkat! Keressenek minket, ha bármilyen - akár aprónak tűnő - gondolat, észrevétel, ötlet merül fel.

Fontos kiemelni, hogy a siker első alkalommal sem csak azokon az embereken múlt, akik a különböző beadványokat készítették, lejártak

iratbetekintésre a hatósághoz, előadást tartottak vagy éppen aláírásokat gyűjtöttek, stb. Ott voltatok mellettünk a bajban, politikai nézeteken átívelő összefogással együtt nyertük meg azt a csatát.

Most, hogy a bányavállalkozó újult erővel és ki tudja milyen munícióval támad, még inkább szükség van Rátok, a falura! Ahogy először sem, úgy most sem pár emberen fog múlni a végeredmény, hanem a közöség összefogásán.

Talán épp' ez a cél: „próbaúrás” az összetartáson.

Látható, hogy nem dőlhetünk hátra abban a tudatban, hogy a népszavazás egyszer és mindenkorra meggátolta a bányanyitást. A bányavállalkozó tudhat már valamit, amit mi nem, különben nem próbálna újra. Vagy csak bátor. A lényeg, hogy sajnos újra itt lebeg a fejünk felett a bánya veszélye, azonban a kesztyűt ismét felveszi Madocsa és harcolni fogunk a faluért!

De ehhez kell a hangerő, kell az ugatás, kell a kiállás, a madocsaí virtus és a kritikus tömeg! Kelletek Ti, madocsaíak!

Törjék Gábor

## Helytörténeti Kutatás I. rész - Tájszavak gyűjtése

A helytörténeti kutatás elkezdését egy érzés vezérelte, ami megfoghatatlan, láthatatlan, nehezen körülírható, de bennem él. Talán a hazai táj szeretetét, a szülőföldhöz fűződő érzelmi szálakat, és az otthonos környezethez való ragaszkodást lehetne párhuzamba vonni ezzel az érzéssel, de ez annál sokkal több. Egy biztos, ez az érzés Madocsához köthető.

A helytörténeti kutatás I. részében jellegzetes tájnyelvezetünk után kutakodtam. Mint igazi kuriózumot a nyelvjárásunk egyik alappilléret, egyedi tájszavainkat helyeztem a kutatás középpontjába. Tájszólásunknak köszönhetően sajátos szókinccsel rendelkezünk, ezért elsősorban a tájszavaink összegyűjtését és lejegyzését tűztem ki célul.

A koronavírus-járvány alatt nem meglepő, hogy az internet használata sokkal jobban felértékelődött a mindennapjaink során. A terepen való munkát meggátolta a pandémia okozta kényszerhelyzet, így megragadva a XXI. század adta digitális lehetőségeket, a közösségi médián keresztül indítottam el a helytörténeti kutatást április derekán.

A facebookon - a Madocsa csoportban - posztolva szólítottam meg az embereket, hogy legyenek segítségemre a tájszavak összegyűjtése kapcsán. (Akkor még nem gondoltam, hogy ekkora sikere lesz a kutatásnak.) Örömmre nagyon sokan írtak a bejegyzéshez magukénak érezve a kezdeményezést. Köszönhetően a lakosság lelkes aktivitásának, a kutatás során több mint 375 szót sikerült lejegyezni. Itt kitérőnek meg kell említenem, hogy a tájszavak összegyűjtése nem új keletű történet a falu életében. A XX. sz.-ban többször is jártak itt dialektológusok, akik kutatták „ö”-ző nyelvjárásunkat, és feljegyezték tájszavainkat. Nem mellesleg Földesi Jani bácsi is foglalkozott tájszavaink összegyűjtésével, sajnos még nem került elő ez a népnyelvi kincsesláda óriási hagyatéka közül. A tájszavak kutatása kapcsán fontos kiemelni a szakkifejezések ismeretét, amit példákkal szeretnék bemutatni.

Mit is nevezünk tájszónak, és milyen csoportokban lehet besorolni a tájszavakat?

A tájszó egy nyelv olyan szava, amely nem található meg az írott és beszélt köznyelvben, csak egy, vagy több nyelvjárásban, így fő jellemzője a területi kötöttsége.

A tájszavakat három csoportba lehet osztályozni:

1. Valódi tájszavak, melyek a köznyelvben teljesen ismeretlenek és csak a nyelvjárásokban fordulnak elő.

**baukkol** ige vonít; kiabál; ordít

**böhő** mn együgyű, bugyuta, buta, hülye

**pupa** fn kenyér, cipó

**gücsmő** fn, kisgyerek; vagy amorf, torz, deformálódott tárgy

2. Jelentésbeli tájszavak, melyek a köznyelvben is megvannak, de a nyelvjárásokban a köznyelvitől különböző jelentésük van.

**aggat** ige akadályoz; zavar; útban van; lábatlankodik

**pöcizés** fn népijáték, általában keresztelőkori játsszák; vagy horgászat

**pucok** fn vakond

3. Alaki tájszavak csak kiejtésükben különböznek köznyelvi megfelelőjüktől.

**gyün** ige jön

**kuvacs** fn kavics

**möggy** fn meggy

**sopány** mn sovány; vékony

**hetfé** fn hétfő

**gyüftmönt** fn jöttment; betelepült, vidéki ember

Arra kérek mindenkit, hogy az oly' különlegesen hangzó „ö”-ző nyelvjárásunkra és egyedi tájszavainkra legyünk büszkék, őrizzük meg, ápoljuk felbecsülhetetlen kulturális értéként. Az utókornak, lehetőleg élve és használva adjuk tovább nyelvünket, ahogy azt sok-sok évszázadon keresztül őseink hagyták ránk. A tájszólásunkkal egyben színesítjük és gazdagítjuk a magyar nyelv használatát, semmi esetre sem szabad szégyellnünk. (Megítélése és kigúnyolása a mai társadalomban már nem elfogadott.) Sőt, felvállalva bizony büszkének kell lennünk arra, hogy egy ősből nyelvvaltozatot használunk a köznyelvitől, ezzel is alátámasztva ősi mivoltunkat. Ne hagyjuk kiveszni a madocsaí tájszólásunkat!



Engedjétek meg, hogy a gondolatmenetet Földesi János szavaival zárjam:

„A nyelv olyan mint a táj. Fákkal, virágokkal, füvekkel. Ha elpusztul, kopár, fölperzselt lesz a határ. Ha a régi szavak, kifejezések elhalnak, egyszerre szürke, sivár lesz a nyelv is...”

Ui.: Továbbra is gyűjtöm a tájszavakat, ha valaki nem értesült volna a kutatásról, és szeretne segíteni, akkor az interneten keresztül vagy személyesen is felveheti velem a kapcsolatot. Továbbá hamarosan indul a helytörténeti kutatás II. része, ahol a régi anekdotákat, történeteket szeretném összegyűjteni és lejegyezni.

Magyar István



## Nyári szünet izgalmas történésekkel

Furcsán, teljesen szokatlan módon zárult a 2019/2020. tanév. Szinte zártkörű ballagással, osztályonkénti tanévzárókkal. A járványhelyzet indokolta ezeket a szigorításokat, de nem örültünk neki.

Mivel üres volt az iskola, neki láttunk a felújításoknak. A felső tagozatos tantermeket és az emeleti folyosót kifestettük. A lépcső melletti falfelületre és az aula nagy részére is ráfért már a festés, hogy eltüntessük a közel 10 éves használat nyomait. Az alsós folyosón a lábazat kapott új árnyalatot. Továbbra is szép zöld. Az iskola nagyon gondozott, vigyáznunk kell rá.

Júliusban nálunk vendégeskedtek az ovisok. Két tanteremben, egészen apró székek, asztalok és kis ágyak uralták a teret. Jó volt hallani a néma hónapok után, hogy újra gyerekszivaj tölti meg az iskolaudvart.

Több pedagógusunk is megvált az iskolától, a tantestülettől. Tőlük a tanévzáró értekezleten vettünk búcsút. Mindannyiuknak azt kívánjuk, hogy találják meg számításaikat az új munkahelyükön, vagy a választott iskolájukban. Legyenek továbbra is sikeres és lelkes pedagógusok, akik sok tudást és élményt adnak a tanítványaiknak.

Soós Ferencné, Marika néni, 44 év után hagyja el a pedagógus pályát. Nyugdíjba vonul. Megkezdheti azt az aktív pihenést, amire már régóta vágyott. Szeretettel gratulálunk sikeres pályafutásához és szívből kívánunk Neki szép nyugdíjas éveket.

Ennyi változás után nehéz volt elképzelni, hogy zökkenőmentesen indulhat majd a 2020/2021. tanév. A jelenlegi közlések azt mutatják, hogy tantermi keretek között veheti kezdetét a tanulás. Azt hiszem, mindannyiunk nevében mondhatom, nagyon várjuk már, hogy újra a tantermekben, barátok között, tanári vezetéssel és segítséggel kezdődjék és folytatódjék az oktatás.

Megnyugtató hír az is, hogy teljes tanári kar várja a diákokat augusztus 30-án a tanévnyitó Istentiszteleten. Minden meghirdetett szakunkra érkezett pályázat és az új munkatársaink lelkesen készülnek a tanévre. Mi pedig nagy örömmel fogadjuk és segítjük őket a beilleszkedésben, hagyományaink megismerésében, és kíváncsian várjuk a közös munkát.

Köszönjük mindenkinek, aki segítőkészen nyújtott az albérlet és a szolgálati lakás kialakításában, hogy az ide érkező pedagógusok lakhatását meg tudjuk oldani. Az iskola a község lakosságának közös ügye, és csak összefogással tartható meg hosszútávon. Ékes bizonyítékát adták sokan, hogy tudunk tenni a jó ügyért.

Jó pihenést, szép nyarat kívánunk mindenkinek a hátralévő napokra!

Találkozunk az évnnyitón!

Zemkóné Horváth Zsuzsa

## Nyugdíjas klub hírek

Madocsai Nyugdíjas klubban az elmúlt írás óta ezek történtek a klub életében. Januárba elkezdtük az évet születés és névnapki köszöntőkkel.

Februárban megtartottuk a 2019. évi beszámolót és megterveztük a 2020. évi programokat. Március 10-én Férfi tagjaink köszöntöttek bennünket Nőnap alkalmából és születésnapokat ünnepeltünk. Sajnos a vírus közbe jött és két hónapig csak telefonon tudtuk a kapcsolatot tartani. Mikor júniusban találkoztunk úgy örültünk egymásnak, mint a gyerekek. Újra terveztük programjainkat.

Július 20-ára családi napot szerveztünk, amelyen 18 kisgyerkőccel töltöttünk el egy kellemes napot. Szendvicssel, édességgel, gyümölcssel kínáltuk őket, minden gyerkőc kapott jutalmul kis édesség csomagot.

Július 27-én Cserkeszőlőre Gyógyfürdőbe mentünk 30 fővel, kis csapatunk nagyon jól érezte magát. Augusztus 3 -án Halászlét főztünk 40 személyre, megtartottuk az elmaradott májusi rendezvényünket.

Augusztus 5-én Lakiteleken jártunk 17 fővel a Nemzeti Művelődési Intézet szervezésével. Gózon Gyula Színház-Agyigó, Szabó Magda élete című előadást nézhetünk meg, majd finom ebédet kaptunk. Utána következtek a csodálatos látványok idegenvezetéssel. Élményekkel gazdagon tértünk haza!

Tarczal Jánosné  
klub vezető



## Madocsa SE foci 2020. nyár

Március 14-én az MLSZ a koronavírus járvány miatt félbeszakította a bajnokságot. Az új szezonra beneveztünk, a sportorvosi vizsgálatok megvoltak, készülünk az új bajnokságra. Komoly változások történtek, a Gerjen és a Bölcske a megye I-es bajnokságra nevezett. Visszalépett a Csikóstöttös, a Pincehely és Kölesd, így 12-en maradtunk.

A játékos keretben is történt változás, Süvöltős József és Sörös Ármin Bölcskére igazolt, viszont Bölcskéről érkezett Szabó Roland és Nagy István, újrakezdte Eke István, valamint az ifiből kiöregedett Bíró Krisztián és Szintai Kristóf a felnőtt keretbe került. Hamarosan folytatódik a Bozsik szezon, a gyerekekkel Madár Krisztián és Hosnyánszki Tibor foglalkozik, az u7 és u9 korosztályba tudunk szerepelni.



Lénárt Gyula

## Nemzetközi Fúvós Napok Fesztivál

Idéntől Madocsa is bekapcsolódik a Nemzetközi Fúvós Napok Fesztivál programsorozatába.

Pakson 2016 óta minden nyáron szerveznek fúvós koncerteket kiemelkedő jelentőségű hazai és nemzetközi művészek, együttesek, zenekarok meghívásával. 2018-ban fesztivállá nőtte ki magát a program, amelynek során a koncertek mellett ismeretterjesztő előadások, kiállítások is várták a látogatókat. Idén augusztus 24-30. között, immáron több településen rendezik meg a fesztivált, melyre kiváló hazai előadók mellett Azerbajdzsánból, Horvátországból, Japánból, Luxemburgból, Németországból és Törökországból is érkeznek zenészek.

A magyar fúvósok jelentős szerepet töltenek be a nemzetközi zenei életben. Számos nagynevű szólistánk, kamaragyüttesünk koncertezik rendszeresen itthon és külföldön egyaránt. Továbbá nemzetközi szinten is kiemelkedő, tizenhárom főállású zenészekből álló fúvószenekar működik Magyarországon.

A megfelelő fúvós utánpótlásért alapszinttől kezdve kiváló oktatók dolgoznak a fiatal muzikus palántákkal. A növendékek közül sokan örömmel kamarazenélnek, nagyobb településeken zenekart alkotva muzsikálnak együtt. A klasszikus zenei területtől kicsit eltérve hazánkban a népzene és a jazz muzikusok között is számos fúvós öregbíti a magyar zenészek hírnevét.

A Nemzetközi Fúvós Napok Fesztivál a rendkívül sokszínű és változatos fúvós életet kívánja bemutatni, a művészeink tudását bemutató a világnak, a meghívott országok kultúrájából nagyszerű zenészek tolmácsolásával ízelítőt hozva Magyarországra.

**Kovács Zalán László fesztiváligazgató** igazán szíven viseli a résztvevő településeken folyó munkát és segítséget nyújt a színvonalas megrendezésben.

De ki is valójában Kovács Zalán?

Tubaművész, többszörös nemzetközi versenygyőztes szólista a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola elvégzése, majd a Zeneakadémián és a Münchener Hochschule für Musik und Theaterben folytatott tanulmányait követően szerezte meg művész diplomáját. Tanulmányait két doktori képzéssel folytatta: a Zeneakadémia DLA, és az ELTE Szociológiai Doktori Iskolája PhD területén. Az egyetemi éveitől kezdve rendszeres fellépője lett hazai, olasz és kínai szimfonikus zenekaroknak.

Számos nemzetközi versenyt nyert meg szólistaként és kamarazenészként egyaránt.

Doktorandusz érdekvédelmi szervezetekben vezető tisztségeket töltött be, miközben a Művészetek Völgye klasszikus zenei színpadjait vezette. Ezt követően a Virtuózoknak lett zenei vezetője. Számos későbbi aktivitással folytatott pályáját, melyek közül fontos kiemelni a 2015-ben elindított, és mára Közép-Európa legnagyobb kiterjedésű klasszikus zenei fesztiváljának számító Bach Mindenkinnek Fesztivált, valamint a 2018-ban létrehozott Nemzetközi Fúvós Napok Fesztivált melyeknek alapítója és a kezdetektől fogva igazgatója is egyben. 2020-tól az Egressy Béni Református Művészeti Szakgimnázium igazgatója.

A művészeti területen is aktív, több intézményben tanít, zenekarokat vezet, rendszeresen tart mesterkurzusokat és nemzetközi versenyek zsűrijében vesz részt, egyetemi előadásokat tart és sokat koncertezik. Feleségével és két gyermekükkel Budapesten él.

A fúvószene ünnepét jelentő programsorozatunkra szeretettel várunk mindenkit!  
A részletes programról külön szórólapon nyújtunk tájékoztatást.

Somogyi Mariann

Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt az  
I. Földesi János Népzenei Tábor  
nyitott programjaira a madocsai Ifjúsági Házba!

**augusztus 25.**

16.00  
A madocsai  
népnyelv, avagy  
„ö”-ző  
nyelvjárásunk,  
tájszavaink  
bemutatása -  
Magyar István

16.30 Madocsai  
népdalok  
tanulása

**augusztus 26.**

16.00  
A madocsai  
viselet  
bemutatása - Kuti  
Jana

16.30 Madocsai  
népdalok  
tanulása

**augusztus 27.**

16.00  
“Békókulcsom öt-  
hat féle...” -  
Pásztorvilág,  
betyárvilág a  
Dunántúlon -  
Császár Dominik

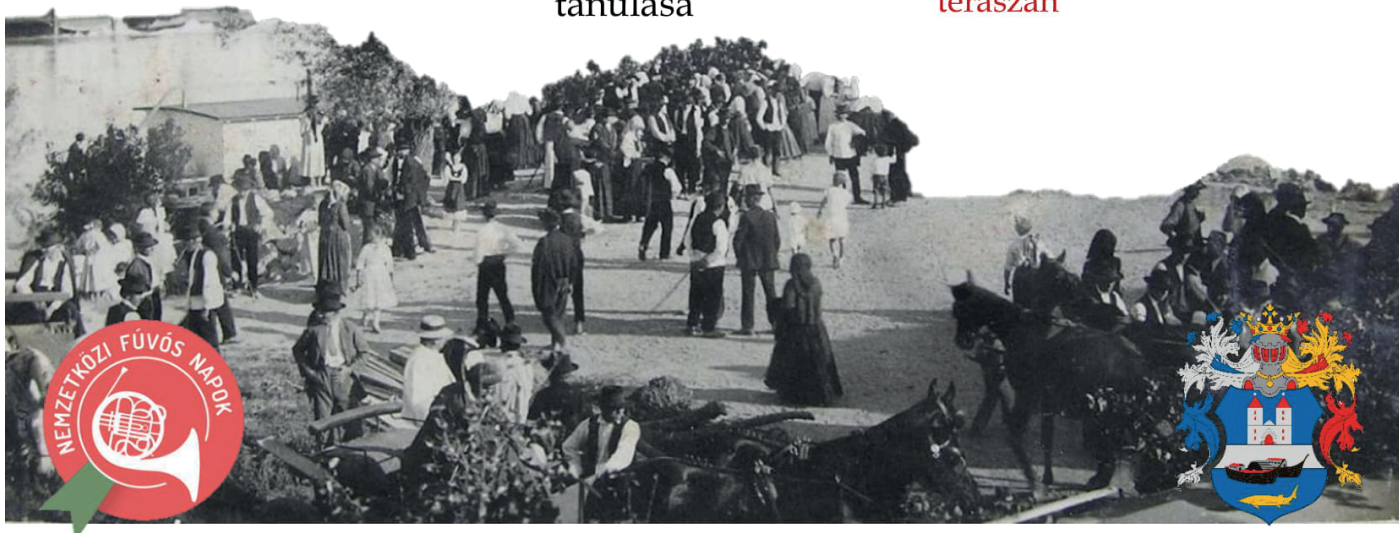
16.30 Madocsai  
népdalok  
tanulása

**augusztus 28.**

16.00 “Énekelt  
történelem” -  
Népzenei  
stílusrétegek a  
madocsai  
dallamanyagban  
- Császárné  
Borzavári Róza

16.30  
“Sinyorozzuk  
mög!” - Az I.  
Földesi János  
Népzenei Tábor  
résztvevőinek  
táborzáró műsora

17.30-tól Táncház  
és folkkocsma a  
Selyöm  
zenekarral a  
Művelődési Ház  
teraszán



## A VASVARGYÚ VISSZATÉRT!

**Tudta, hogy a népies nevén vasvargyúnak nevezett madár valóban létezik és nem más, mint a csodálatos színekben pompázó szalakóta, amely hosszú évtizedek után újra költ Madocsán?**

Az európai szalakóta (*Coracias garrulus*) több évtizede tűnt el a Dunántúlról. Ennek oka főként nagyméretű odvas fák eltűnése és a táplálékot biztosító gyepek visszaszorulása. Főként a Duna-Tisza közén és a Tiszántúlon vannak nagyobb állományai.

A bányáügy berobbanásakor kezdtük el a környék élővilágának komolyabb feltérképezését. Ekkor – 2018-ban – a falutól keletre eső legelőn ősszel sikerült egy vonuló példányt lencsevégre kapni. Ezt követően 2019-ben ismét a kamerák elé kerültek, de már nem csak vonulási időszakban. Ekkor gondolkodtunk el azon, hogy ha már errefelé nézelődnek, hátha megtetszene nekik pár kényelmes odú. Ki is helyzetünk pár darab fából készült lakot, ezek azonban nem nyerték el tetszésüket.

Az idén tavasszal ellátogatott hozzánk Tamás Ádám, a Kiskunsági Nemzeti Park munkatársa, aki igazi szakértője a szalakótáknak és adott pár tanácsot az odúk kihelyezéséről. Így történt, hogy 2020 tavaszán a falu körül 5 darab speciális Schwegler gyártmányú fabeton odút helyeztünk ki.

Óriási meglepetésünkre pár hét után az egyik új odú környékén nagyon lelkesen udvarolt egymásnak két csodaszép kék madár. Azonnal felvettük a kapcsolatot a Duna-Dráva Nemzeti Park illetékeseivel és Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Szalakótavédelmi program-jának vezetőjével, Dr. Tokody Bélával.

Mindkét helyen ovációval fogadták a hírt, hiszen – mint elmondták – Tolna megyében a madocsaí költés lenne az első.



Fotó: Tarczal János

Így vártuk tehát a szakirodalmak szerinti 4-5 hófehér tojást az odúban, amelyek egy-két nappal később meg is jelentek.

Az igazi öröm aztán az volt, amikor a tojásrakást követő második héten megjelent az első kis csipasz az odúban, majd utána még kettő. Sajnos a negyedik tojás nem kelt ki. A három fiókára azóta Mórocz Attila (Duna-Dráva Nemzeti Park) keze által gyűrűk is kerültek. Reméljük néhány év múlva költő madárként visszatérnek hozzánk. Van még pár kiadatlan albérlet számukra. A költés és a fiókanevelés alatt az odúkat endoszkóppal ellenőriztük a minimális zavarás érdekében.

A szalakóta egyébként gyíkokkal, siklókkal, különböző rovarokkal, egyenesszárnyúakkal (szöcske, sáska stb.), kisebb pockokkal táplálkozik.

Hamar elvonul, a telet Afrikában tölti és csak május elején érkezik vissza költőhelyére. Magyarországon fokozottan védett, természetvédelmi értéke 500.000 Ft. Legnagyobb fenyegetést rájuk nézve az áramütés, az elütés és természetesen élőhelyük, a nyílt gyepek eltűnése jelenti.

Számunkra az öröm mellett büszkeség is az, hogy a faj Tolna megyei ismételt megjelenése az egyesületünk és természetesen a számos segítőnk munkájának köszönhető. Na persze kellett hozzá a madarak is. Bízom abban, hogy a cikk olvasása során ebből az örömből és büszkeségből a kedves olvasó is tud meríteni!

Óvjuk, védjük együtt a jövőben ezeket a szép madarakat és élőhelyüket!

Törjék Gábor  
egyesületi elnök  
Madocsaért Egyesület



Fotó: Törjék Gábor



### Háziorvosi rendelési idő

#### Felnőtt háziorvosi ellátás:

**Dr. Hallai Róbert**

7026 Madocsa, Temető utca 2.  
tel: 06-75-330-013

#### Rendelési idő:

hétfő, kedd, szerda: 12:00 – 14:00  
csütörtök, péntek: 08:00 – 10:00

#### Gyermek háziorvosi ellátás:

**Dr. Skrenyó Margit**

7026 Madocsa, Temető utca 2.  
Tel.: 06/75 330-588  
Mobil: 06 20/218-8003

E-mail cím: skrenyo.margit@gmail.com

#### Rendelési idő:

hétfőtől-péntekig: 08:30 – 10:30

### Fontosabb telefonszámok

<b>Mentők</b>	<b>104,112</b>
<b>Tűzoltók</b>	<b>105</b>
<b>Rendőrség</b>	<b>107</b>

Baksa Ferenc polgármester 06-75-530-001  
Hivatal központi szám 06-75-330-101

Felnőtt háziorvos (rendelkezésre állási időben) 06-75 330-013  
Gyermekorvos (rendelkezésre állási időben) 06-20-218-8003  
Alapszolgáltatási Központ 06-75-701-000  
Madocsa Kölyökkuckó Óvoda 06-75-330-074  
Madocsa Református Általános Iskola 06-75-330-156  
Kánnai Patika 06-75-950-064  
Posta 06-75-530-022

Hulladék gazdálkodási ügyfélszolgálat 06-75-830-690  
Mezőföldvíz 06-80-442-442

#### **Kiadja:**

Madocsa Község  
Önkormányzata  
www.madocsa.hu

#### **Szerkeszti:**

Somogyi Mariann  
Turiné Nikl Melinda  
Török Krisztina

madocsaikonnyvtar@gmail.hu

#### **Az újságbejegyzési száma:**

2.9.1/1268-1/2005

#### **Felelős kiadó:**

Baksa Ferenc  
polgármester

#### **Nyomda:**

Kerényi Nyomda, Szekszárd